

Tjänsteutlåtande
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Sandra Oliveira e Costa

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-01-07
Diarienummer: KS 2024/0078

Svar på motion nr I/2024 - Cirkulär ekonomi i stadsbyggnadsprocessen i Österåker - av Sigrid Walve (MP)

Sammanfattning

Sigrid Walve (MP) föreslår i en motion att kommunen tar fram en plan för hur cirkulär ekonomi kan hanteras genom hela stadsbyggnadsprocessen, samt mätbara indikatorer för samtliga skeden. Förvaltningen anser motionen besvarad i och med de redan befintliga processer som finns för att stödja cirkulär ekonomi samt planerade aktiviteter som bidrar till ett utvecklat arbete.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 1/2024 besvarad i och med de redan befintliga processerna som stödjer cirkulär ekonomi samt planerade aktiviteter som bidrar till ett utvecklat arbete.

Ärendet

Motion 1/2024 väcktes i KF 2024-03-11 och remitterades till Kommunstyrelsen för beredning. I motionen lyfter Sigrid Walve (MP) vikten av att tillämpa ett kretsloppsperspektiv på användning av materiella resurser, så kallad cirkulär ekonomi, i stadsbyggnadsprocessen. Motionären uttrycker att man till exempel kan arbeta med inventering av befintliga resurser så som massor och träd för återbruk, livscykelanalyser av byggmaterial, design av byggnader för demontering och återvinning, planering för cirkulär energianvändning och delning av resurser så som transportmedel och gemensamma utrymmen.

Att kommunen ska arbeta med cirkulär ekonomi och hållbart byggande fastslås både i Österåkers Miljö- och klimatprogram 2030 och Översiktsplan 2040. Av översiktsplanen (s. 40) framgår att kommunen ska *arbeta för mer hållbar resursanvändning genom att minska anfallsmängderna, öka återvinning och återanvändning*

samt att i samhällsplaneringen skapa goda förutsättningar för en kretsloppsanpassad resurshantering. Riktlinjer för hållbart byggande lyfts där fram som ett sätt för kommunen att arbeta vidare med frågorna.

Cirkulär ekonomi behandlas på flera sätt i kommunens samhällsplanering. I detaljplaneringen möjliggörs ofta åtgärder för delningsekonomi och gemensam användning genom exempelvis bilpooler, cykelpooler och mobilitetshubbar. I anläggningsskedet återbrukas material såsom asfalt, massor, träd, plattor och kantsten där det är möjligt. Vid upphandling ställs miljökrav på entreprenörer och produkter, gällande till exempel fordon, bränsle och redovisning av klimatutsläpp. Uppföljning och kontroll av ställda krav är dock resurskrävande och kan utvecklas. Miljökraven för entreprenader ska ses över under 2025 som ett projekt i miljöhandlingsplanen. Det kommunala bostadsbolaget ska vid nyproduktion och större renoveringar uppfylla kraven på Miljöbyggnad nivå silver, i enlighet med klimat- och miljöprogrammet. Kraven för att uppnå silver innebär vissa cirkulära krav.

Det råder generella begränsningar för vad man får reglera och ställa krav på i en detaljplan. Om kommunen äger marken finns dock möjlighet att ställa högre krav på exploatörerna, genom markanvisning. Som exempel ställdes krav på byggnadernas miljöcertifiering i markanvisningen för Hagby äng och Kulle.

Boverkets regeringsuppdrag om att utveckla arbetet med cirkulär ekonomi i byggsektorn avslutas i december 2024. Inom ramen för Klimatarena Stockholm som initierats av regionen och länsstyrelsen samverkar kommuner, fastighetsägare, entreprenörer och akademi för att främja cirkulärt byggande.

Regionens masshanteringsstrategi (2023) syftar till att skapa förutsättningar för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor i länet. En förväntan är att länets aktörer utifrån strategin tar fram egna handlingsplaner för en mer cirkulär hantering.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen bedömer att det är av stor vikt att tillämpa ett perspektiv kring cirkulär ekonomi i stadsbyggnadsprocessen. Kommunen arbetar idag med flera insatser kring cirkulär ekonomi i stadsbyggnadsprocessen, samt hos förvaltningar och bolag.

Det format som översiktsplanen pekar ut – riktlinjer för hållbart byggande – kan vara aktuellt att se över för att undersöka möjligheterna att ta ett större grepp kring cirkulär ekonomi, med hänsyn till nya nationella och regionala vägledningar och strategier. Under 2025 planeras ett intensifierat arbete med bland annat masshantering och planering för cirkulära resursflöden.

För att ytterligare möjliggöra återbruk av material i stadsbyggnadsprocessen behöver kommunen kunna erbjuda stöd av olika slag till privata byggherrar och aktörer. I det vidare arbetet kan det lämpligen utredas vilka processer, riktlinjer och resurser som behövs ur ett genomförandeperspektiv.

Förvaltningen anser motionen besvarad i och med de redan befintliga processer som finns för att stödja cirkulär ekonomi samt planerade aktiviteter som bidrar till ett utvecklat arbete.

Bilagor

Motion 1/2024, ”Cirkulär ekonomi i stadsbyggnadsprocessen i Österåker”,
2024-03-11

Charlotta Sangregorio
Samhällsbyggnadsdirektör

Charlotte Andreev
Strategisk planeringschef

Skickas till
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verifikat

Transaktion 09222115557537629782

Dokument

Tjut - Svar på motion nr 1_2024 - Cirkulär ekonomi i
stadsbyggnadsprocessen i Österåker

Huvuddokument

3 sidor

*Startades 2025-01-27 13:36:46 CET (+0100) av Kristin
Jonsson (KJ)*

Färdigställt 2025-01-27 14:58:59 CET (+0100)

Initierare

Kristin Jonsson (KJ)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

kristin.jonsson@osteraker.se

Signerare

Charlotta Sangregorio (CS)

Österåkers kommun

charlotta.sangregorio@osteraker.se

Signerade 2025-01-27 14:58:59 CET (+0100)

Charlotte Andréev (CA)

Österåkers kommun

charlotte.andreev@osteraker.se

Signerade 2025-01-27 13:45:11 CET (+0100)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

